

140 éves a „Jaszi”

A „JÁSZSÁGI” HELYI ÉRDEKŰ VASÚT (HÉV)

Előzmények és a megvalósítás

ELSŐ TERVEK A JÁSZSÁGI VASÚTRA

† Egy consortium van alakulóban, mely a jászberényi vasuti állomástól Jákóhalmán, Jászkiséren keresztül Sülyig, s Kisértől Jászladányon, esetleg Jász-Alsó-Szent-Györgyön át az ujszászi, illetőleg a szolnoki vasuti állomásig lövonatu vasutat tervez.

1869. augusztusi hírek között jelent meg ez az elképzelés, amely végül is nem valósult meg, mert már akkor látszódott, hogy a gőzvontatású vasúté a jövő az ilyen nagy távolságnál. A jászsági vasúti közlekedés megteremtése érdekében még ugyanez évben, 1869. November 22.-én a képviselőház 72. ülésén Sipos Orbán benyújtja Jászberény város népgyűlésének kérvényét, melyben a Hatvan-Jászberény-Szolnok-i vasútra vonatkozó törvény foganatosítását kérte.

Forrás: Egri Hírlap 1869. Augusztus

SZOLNOK-HATVAN VASÚTVONAL

Végül is a MÁV által épített Szolnok-Jászberény-Hatvan vasútvonal átadása 1873. március 10-én megtörtént, összesen négy megállóhellyel. Így Monostor, Jászberény, Tápiógyörgye (Boldogháza) és Újszász település kapcsolódott be az ország vérkeringésébe.

Forrás: 1880 Magyarország és társországainak vasúti térképe.

AZ ELSŐ MEGYEI VASÚT MAGYARORSZÁGON

Sipo Orbán
ábrázolása festményen.
(Az eredeti kép a Jászberényi
Jász Múzeum tulajdonában)

A jászsági települések nagyobb része nem került közvetlen összeköttetésbe Jászberénnyel, ezért a továbbiakban újabb lobbi tevékenységek indultak el. A jászberényi kötődésű **Sipo Orbán**, olyan vasútépítési tervet mutatott be, mely szerint az országban elsőként 1880-ban itt valósulna meg az „Első megyei vasút Magyarországon. Az új jászsági vonalat a jászberényiek Tiszasüly felé kívánták vezetni, hogy a jászság forgalmát maguk felé vezessék.

Gazdasági Mérnök; 1880.január 22.-i száma

JÁSZBERÉNYI BEFOLYÁS CSÖKKENTÉSE

Beniczky Ferenc
Vasárnapi Újság, 1884. október 12

A jászberényi befolyást csökkentése érdekében lemondatták Sipos Orbán alispánt, majd Beniczky Ferenc főispánsága alatt fogtak össze a vármegye tagjai és közös erővel folytatták az új vonalszakaszra történő előkészítést. 1883. június 3-án Jászapáti megszervezett egy gyűlést, ahol az érdekelt birtokosok és az érintett jász települések küldötteinek felvetette egy társaság létrehozását az Újszász–Jászapáti vasútvonal megépítésére, Tiszasülyt elkerülve. 1884. június 05-én megtartották az Újszász–Jászapáti vicinális vasút társasága alakuló közgyűlését. Elnökké Beniczky Ferenc, alelnökké **Kohner Károly**, igazgatósági tagokká ezeken kívül Györgyei Adolf és Plussich Frigyes választottak.

ENGEDÉLYEZTETÉS-ÉPÍTÉS

HIVATALOS RÉSZ.

Az 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-a, és Ő császári és Apostoli királyi Felségének Bécsben 1884. évi márczius hó 5-ik napján kelt legfelsőbb elhatározása alapján, az ujszász-jászapáthii helyi érdekű vasút építésére és üzemeltetésére, a közmunka- és közlekedésügyi m. kir. minister által a következő

Engedély-okmány adatik ki.

1. §.

Az engedélyesek, u. m. Beniczky Ferencz, Strada Béla és Györgyei Adolf, Horváth Bertalan és dr. Izsó Lajos az 1880 : XXXI. t.-cz. alapján jogot nyernek egy, a m. kir. államvasutak ujszász állomásából kiágazólag Jászládányon, Jászkiásán át Jászapáthiig vezetendő mozdonyvasut építésére és üzemeltetésére.

Az építési engedély elnyerésére ki mást, mint Beniczkyt kérték fel. Az ő hathatós segítségével meg is kapták az engedélyt az „Újszász–Jász–Apáthi helyi érdekű vasút” létesítésére. A költségek fedezésére pedig létre hoztak egy részvénytársaságot, amely 1884. június 5-én tartotta alakuló ülését Jászapáthin. Az építési tőkét 650.000 Ft-ban rögzítették, a fedezésére 100 Ft-os részvényeket bocsájtottak ki. Rövidesen el is készült a vasút, amely érintette Szászbereket, Jászládányt, Pusztakürtöt, Jászkiásért és Jászapátit.

ENGEDÉLYEZTETÉS-ÉPÍTÉS

Ujszásztól Jász-Ladány - Kisér - Apáthi-ig terjedő helyi érdekű vasút kiépítésének biztosítására a megalakult érdekeltség végrehajtó bizottsága márczius hó 18-ára Szolnokra nyilvános versenytárgyalást hirdetett. A vonal hossza 31,9 kilométer, a nyomtáv az elsőrendű vasutakkal egyenlő szélességű, átmeneti forgalomra készitendő. Az érdekeltség 350,000, esetleg 400,000 forinttal is rendelkezik, mely összeg építés közben munkaelőhaladás arányában kifizethető, míg a rendelkezés alatt álló pénzmennyiségen felüli vállalati összeg vállalkozó által lesz befektetendő; ajánlattevő által tehát világosan kijelentendő, hogy ha 350,000 vagy 400,000 forint fog fizettetni, mindkét esetre, minő általányösszeget ajánl, és hogy az általa befektetendő összeget mily módon és feltételek mellett hajlandó beépíteni és e tekintetben minő biztosítékot és törlesztést óhajt. A kellőleg felszerelt ajánlatok a nevezett napon déli 12 óráig Beniczky Ferencz főispánhoz, mint a végrehajtó bizottság elnökéhez nyujtandók be. Az ajánlathoz övadékképen 30,000 forint valódi érték vagy valamely hazai bank hasonértékű letéti vévénye csatolandó; fentartja magának az érdekeltség, eltekintve

A Vasúti Közlöny 1884. Március 7-i számában hirdette meg a versenytárgyalást a 31, 9 km-es, normál nyomtávú vasútvonal építésére.

ENGEDÉLYEZTETÉSI DOKUMENTUMOK

Az 1884. április 12.-i keltezésű dokumentumban (megjelent a Budapesti Közlöny 1884. Április 18.-i számában) szereplő engedélyesek kötelesek az engedélyokmány jogerőre emelkedésétől számított három hónap alatt a részletterveket előterjeszteni és a pálya építését a tervek jóváhagyásától számított egy év alatt befejezni, jogukban áll azonban e kiépített részeket a közforgalomnak előbb is átadni. Valamennyi állomásról, kitérőről előzetesen rajzdokumentációkat kellett készíteni. Így szászbereki kitérőről is készült tervrajz, melyen Szászberek puszta megnevezés szerepel. Az Újszászi vasútállomástól 4,8 km-től az 5,4 km-es szelvény közötti 260 méteres kitérőn helyet kapott baromrakodó (élő állat), gabonaszín, állomási kút és szabvány ellenes 132 m²-es őrházzal egybeépített szolgálati hely. Rajzon pontosan feltüntetésre került az alsószentgyörgyi átjáró és áteresz is.

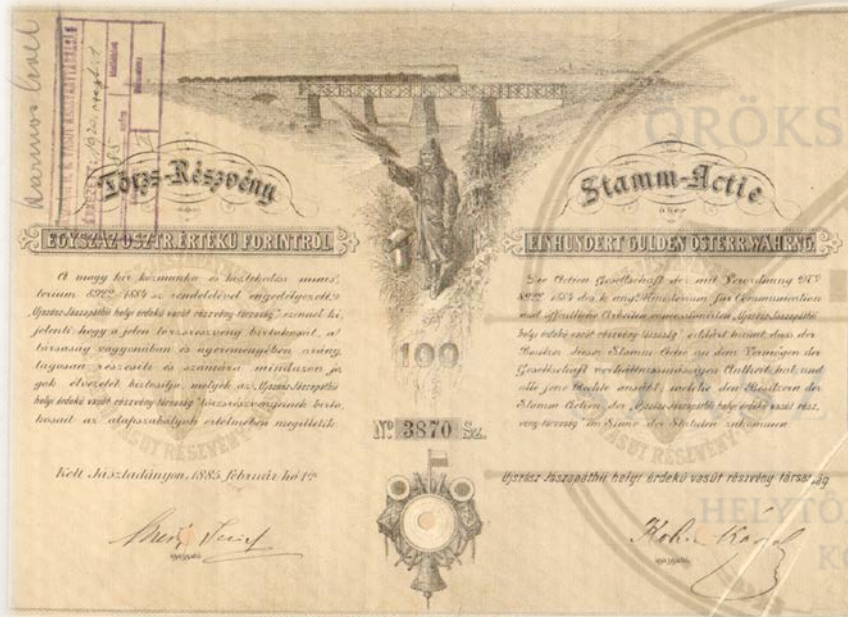
Helyszínrajz: MÁV Archívum

Szászberek kilérő
hossza 260 m

Szászbereki puszta

PÉNZÜGYI ALAPOK MEGTEREMTÉSE

A jász települések jelentős összegeket áldoztak a helyiérdekű vasút kiépítésére. Jászapáti százezer, Jászkisér és Jászladány nyolcvan-nyolcvanezer forint értékű törzsrészcévenyt jegyzett.

Az Újszász-Jászapáti vonalnál az állami támogatás mindössze az ösztöke 10,4 %-át tette ki.

ÁLLAPOTJELENTÉS A VASÚT ÉPÍTÉSÉRŐL

Az újszász-jászapáti helyi érdekű vasut építésének előhaladása. Folyó hó 5-éig, mely időpontról értesülésünk kelt, az újszász-jászapáti helyi érdekű vasut építésénél a következő előhaladás mutatkozott: A földmunkából készen van 50°/_o; a hidak czölöpözése, 3 kisebb hid kivételével, be van fejezve; a Zagyva-hid vasszerkezete a jármokra helyezve, szerelés alatt áll; a talpfák 84°/_o-a és a váltótalpfák 57°/_o-a tényleg az újszászi állomásra szállítattott; fedél alatt áll öt őrház; két őrház, egy pályabáz, két raktár és három rakodó építése folyamatban van; a magas építményekhez szükséges faanyag nagy része már Uj-Szászra van szállítva s a téglá-égetés befejeztetett.

Vasúti és közlekedési közlöny Budapest, 1884. Október 22.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGI KÖZGYŰLÉS

Meghívás

Az Újszász-jászapáti helyi érdekű vasút-
részvénytársaság

szervezői a társasági igazgatóság 1. évi 50. számú
határozatában kijelölt Jászladányban, a község
lakóinak tanácstermében 1. évi május hó 31-én
előlelőtti 9 órákor tartandó

rendes közgyűlésre

személy meghívottak.

A gyűlés tárgya:

1. A költségvetés tárgyalása a Jászapáti kir. község
tanácsa által kinyilvánított és az igazgatóság által javasolt
alapvető változtatásokról.
2. Igazgatóság jelentése.
3. Számvetés, mérleg és lelet a költségvetésről
jelentése.
4. Igazgatóság újra alakítása.
5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
6. A m. k. állami vasúttal kötendő ületi szerződés.
7. A kir. postakísérővel kötendő ületi szerződés
megvitatása.
8. A vállalat kiterjesztése, illetve a vasútnak Jász-
apáti felől Hévásig terjedő kiterjesztése.
9. Az igazgatósági tagok jelölti jeggyel értékesítés
meghatározása.
10. Folyó ügyek.

Az alapszabályok 28. §-a értelmében a rész-
vényesek szavazatokkal együtt a közgyűlés helyétől
kijelölt helyiségben reggel 7 óráig és 9-ig az e végre-
határozat kiadásáig állni lehetnek. A leletti ellen-
jegyzések beletétele, illetve szavazati jeggyel szavazhatnak.

Kelt Selmecskén, az igazgatóságnak 1885. évi
május 18. napján tartott üléséből.

Földy Béla,

Köhner Károly,

titkár, jegyző.

444 2-1

székhely.

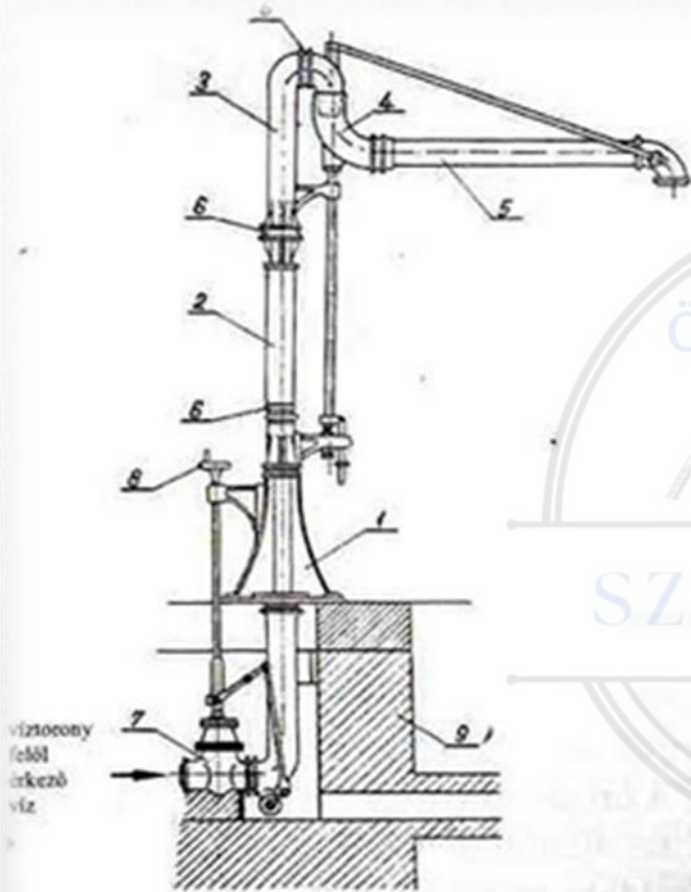
Az Újszász - Jászapáti helyi érdekű vasút
részvénytársaság részvényesei mivel
hatalmas összeggel vettek részt a
vasútépítésben, ezért folyamatosan
figyelemmel kísérték a vasútépítési
munkákat és az igazgatósági ülések
döntése alapján rendes Közgyűléseket
hívtak össze. Az igazgatóság tagja volt
Köhner Károly, mint alelnök.

A Meghívót a korabeli újságokban is
megjelentették, hogy minél több érdekelt
megjelenjen. A Megjelenés jogosságát a
részvények szelvényeinek bemutatásával
kellett igazolni.

MŰTANRENDŐRI BEJÁRÁS

Az engedélyeztetési dokumentumok alapján a vasútvonalat elkészítették. Az 1885. július 18-i műtanrendőri bejárást eszközöltek. Hiánytalan, vagy nem kritikus hiba esetén az engedélyt rövid időn belül magadásra került. Szászberekkel kapcsolatosan pótolható hiányosság is megállapításra került.

„Az egész vonalon csupán Jászapáti végállomáson van vízállomás, míg tekintettel a vonal hosszára és e vonalon alkalmazandó II. rangú vasúti mozdonyok (két kapcsolt kerékpárú személy-, vegyes- és tehervonati mozdonyok) kis víztartályára még egy vízállomás szükséges. Ezen második vízállomást a m. kir. államvasutak igazgatóságának képviselői Szászberek kitérő állomáson vízvezetékkel a közel fekvő Zagyva folyóból kívánják létesíttetni, minélfogva kéri, hogy a vasúttársulat ez értelemben utasíttassák.”

Hattyunyakvizdaru: 1 darualp; 2 állványközp; 3 hattyunyak; 4 forgókönyök; 5 kifolyócső; 6 törőgyűrű; 7 tolózár; 8 elzárókerék és orsó; 9 akna;

A JÁSZSÁGI VASÚT ÁTADÁSA I.

Ujszász-Jász-Apáti vasút.					
MENETREND.					
Érvényes a megnyitás napjától kezdve.					
Jász-Apáti-Ujszász			Ujszász-Jász-Apáti		
Kilométer	Állomások	4011 omnib.-vonat I, II, III. osztály	4013 omnib.-vonat I, II, III. osztály	Kilométer	Állomások
		Reggel	Délután		
	Jász-Apáti . . . ind.	7:45	2:52		Budapestről . . . ind.
8	Jász-Kisér . . . >	8:19	3:26		Hatvanból . . . >
15	Pusztá-Kürt . . . >	8:42	3:49		Szolnokról . . . >
19	Jász-Ladány . . . >	9:06	4:13		
27	Százhar k . . . >	9:38	4:45		
32	Ujszász . . . érk.	9:55	5:02		
		Délután	Délután		
	Budapestre . . . érk.	—	8:16 10:03		Ujszász . . . ind.
	Hatvanba . . . >	—	7:47	5	Százberek . . . >
	Szolnokra . . . >	10:37	7:29	18	Jász-Ladány . . . >
				24	Pusztá-Kürt . . . >
				32	Jász-Kisér . . . >
					Jász-Apáti . . . érk.
					Délután
					Este

Jegyzet. A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perorig terjedő éjjeli órákat jelentik.
Budapest, 1885. július hónap.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
mint az
ujszász-jász-apáti vasút ügyvezető igazgatósága.

1885. július 20-án került sor a vasút avatására Beniczky Ferenc államtitkár úr és vendégek jelenlétében. A jászsági vasút elkészültét követő átadást rendkívüli ünnepi keretek között rendezték meg. Minden állomáson éljenző tömeg várta az első szerelvényt és díszvendégeket. Valamennyi országos sajtótermék megemlékezett a vasútvonal megnyitásáról.

Megnyitás napjától érvényes menetrend.

Forrás: Magyar Nemzet 1885 08. 18

A JÁSZSÁGI VASÚT ÁTADÁSA II.

Az Újszász-Jászapáti-i vasút. Jászapáti, jul. 20. Az Újszász-Jászapáti-i helyiérdekű vasút ma a közönség nagy részvétele és lelkesedése közt ünnepélyesen megnyitott és a közforgalomnak átadatott, miután már szombaton Gyöngyössy osztálytanácsos a 32 kilométernyi vonalat műszakilag bejárta. Azon küldöttségben, kik Beniczky államtitkárt Újszászon fogadták, részt vettek az érdekelt községek, Jászladány, Jászkisér és Jászapáti képviselői, továbbá Hajdú Ferencz alispán, Hegedűs Ferencz szolgabíró, Sztráda Béla, Izsó, Kohner és Györgyei földbirtokosok és a vidék több tisztviselői.

A megnyitó vonat Újszászról Riedl állam vasúti főfelügyelő vezetése mellett 2 óra alatt Szászberek, Jászladány, Pusztakürt, Jászkisér állomások érintésével megérkezett a vonat végpontjához, Jászapátiba. Az épületek az összes állomásokon díszesen fel voltak lobogózva, a vendégeket mindenütt lelkes beszéddel fogadták.

A JÁSZSÁGI VASÚT ÁTADÁSA III.

„...Ujszászon legjavában éljeneztek az államtitkárt és a fővárosi vendégeket, midőn az alispán észre veszi Blahánét egy coupéban, nosza oda rohant államtitkár, pesti vendég, falusi küldött mind, s egy hatalmas éljenzéssel adta jelét lelkesülésének a nemzet csalogánya iránt, ki ép vásár-helyi vendégszerepléséről volt hazatérőben. A művésznő jóízűen mosolygott le az ablak alatt állókra, miközben a vonat éljenzés között tova robogott, a küldöttség és a hivatalos vendégek legnagyobb része pedig Kohner Zs. úr vendégszerető kastélyába tért vissza Szászberekre, hol dus teríték mellett az éji vonat jöttéig vígan mulattak a magas kedvű vendégek...”

Így történt a „Jász vasút” első vonalának felavatása, amelyet 1909-ben követett a következő a Jászapáti–Vámosgyörk közti vasút.

A JÁSZOKRÓL

„A magyar királyi államvasutak Újszász állomásából ágazik ki és Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye területén Jász-Apáti-ig vezet. A mezőgazdasági termékek könnyebb elszállítása céljából épült Újszász - Jászapáti helyi érdekű vasút. A helyi érdekeltségű vasút a Jászok földjén, sík területen halad át s csakis földművelést űző néptől lakott, jobbára vagyonos községeket érint.

A vasút mentén tiszta magyar nép lakik, mely kizárólag földművelésből s evvel kapcsolatosan űzött állattenyésztésből él. Ezen általános foglalkozás mellett csak elenyésző azok száma, kik ipari vagy más egyéb munkából (Jász-Kiséren a dohánybevéltónál stb.) élnek. A nép vagyonossági viszonyai, a Puszta-Kürtön és Szászberéken levő uradalmak bér munkásait leszámítva, igen előnyösnek mondhatók; a földbirtok megoszlása kedvező.”

Edvi Illés Sándor: A magyar királyi államvasutak és az üzemükben levő helyi érdekű vasutak áruforgalmi viszonyai 1. (Budapest, 1896)

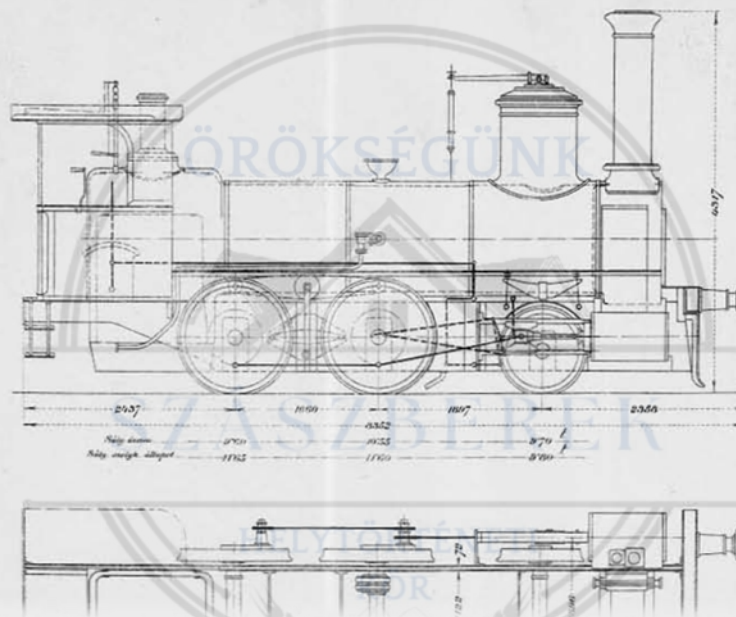
AZ ELSŐ MOZDONYOK I.

MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK.

IIk - osztály.

Pálya-szám : 1211—1215.

Szállító cég : W. Günther, Bécsujhely 1887.

A „JÁSZSÁGI” Helyi érdekű vasút (HÉV) vonalon II. rangú vasúti mozdonyokkal (két kapcsolt kerékpárú személy-, vegyes- és tehervonati mozdonyok) kezdődött el a vontatás.

AZ ELSŐ MOZDONYOK II.

Rostély:		A kazán teljes térfogata ... 4270 dm ³		Tengelyek:		Hajtórúd:	
Hossz (tényleges) ...	1250	Gőznyomás ... eff.	6,5 atm.	Csap átmérője/hossza:		Hossz ...	1684
Szélesség ...	992	Füstszekrény belső hossza ...	790	Kapcsolt tengelynél ...	128/118	Vezénymű:	
Felület ...	1'34 m ²	Kémény:		Hajtó ...	128/118	Neme ...	Stephenson
Hajlás ...	0	Neme ...	küpos	Futó ...	128/118	Excenter-rúd hossza (előre ...	1409
Tűzszekrény:		Átmérő (legkisebb) ...	418	Törzsek átmérője középen:		Excenter-lököt ... (előre ...	1409
Magasság ...	1440	Szarkafogó neve ...	szita	Kapcsolt tengelynél ...	160	Előfűtési szög (előre ...	154
Hossz (fent ...)	1196	Fűtőesze:		Hajtó ...	150	Előfűtési szög (hátra ...	18
(lent ...)	1250	Neme ...	békauszaj	Futó ...	160	Csuszkaiv-hossz, teljes ...	14 ^o
Szélesség (fent ...)	1073	Keresztmetszete (legnagyobb ...)	131'5 cm ²	Forgattyúk:		Telattyi neme ...	420
(lent ...)	992	(legkisebb ...)	25'0	Hajtó hajtó csap hossz. 108	» külső fűdése (elöl ...)	29	
A csőfal vastagsága (csőveknél ...)	26	Légráthaladásra szolgáló keresztmetszetek:		Hajtó hajtó csap atm. 102	» külső fűdése (hátral ...)	29	
A csőfal vastagsága (alul ...)	13	Rostély szabad keresztmetszete ...	0'305 m ²	Kapcsolt forg. csapjának hossz. 80	» belső » (elöl ...)	6	
A hátsó fal és oldalfalak vastagsága	13	Tűzcsővek » a csőfalban ...	0'226 »	Kapcsolt forg. csapjának atm. 80	» belső » (hátral ...)	6	
Tűzcsővek:		Tűzcsővek » középen ...	0'265 »	Hordrugók:		Főméretek:	
Darabszám ...	156	Kémény legkisebb keresztmetszete	0'137 »	Hossz a felfüggesztési pontok között ...	789	Legnagyobb hossz ...	8358
Átmérő (belső ...)	49'5	Rostély teljes felületének viszonya a tűzcsővek legkisebb keresztmetszetéhez ...	5'4/1	Lapok száma ...	11/11	Legnagyobb szélesség ...	2793
Hossz a két csőfal között ...	4465	Rostély szabad keresztmetszetének viszonya a tűzcsővek legkisebb keresztmetszetéhez ...	2'6/1	» vastagsága ...	13	Legnagyobb magasság ...	4317
A legelső csőtor távolsága a tűzszekrény alsó élétől ...	740	Lövettyúk:		» szélessége ...	90	Sebesség:	
Fűtőfelület (vízzel érintett):		Neme ...	nem szívó	Hengerek:		A mozdony engedélyezett legnagyobb sebessége ...	45 Km
Tűzszekrény ...	6'8 m ²	Darabszáma ...	2	Gőzhengerek száma ...	2	Tengelynyomások:	
Tűzcsővek ...	113'7 »	Jobboldali ... szám	9	» átmérője ...	421	Mozdony üres súlya ...	28'85 t.
Összes ...	120'5 »	Baloldali ... szám	7	» vízszintes távolsága ...	1896	Mozdony súlya szolgálatképes állapotban ...	33'05 »
Kazán:		Kerek:		Lököt ...	632	Tengelynyomás I. tengelyen ...	9'8 »
Állókazán külső hossza (fent ...)	1435	Futó kerekének vízának külső átm. ...	850	Beémlő csatorna (hossza ...)	340	Tengelynyomás II. tengelyen ...	11'6 »
(lent ...)	1435	» külső átm. u. állapotban ...	976	Külmő csatorna (szélessége ...)	31	» III. tengelyen ...	11'65 »
» szélessége (fent ...)	1290	Hajtó és kapcsolt kerekének vízának külső átmérője ...	1165	Külmő csatorna (hossza ...)	340	Tapadási súly ...	32'25 »
(lent ...)	1188	Hajtó és kapcsolt kerekének vízának külső átmérője u. állapotban ...	1291	Külmő csatorna (szélessége ...)	30	Vonórúd:	
A lemezeinek vastagsága ...	12	Hajtó és kapcsolt kerekének vízának külső átmérője u. állapotban ...	1291	Beémlő csatorna (szélessége ...)	117	Tapadási súlyból ...	0,16 Q = 3720 kg
A hengerkazán hossza ...	4450	» külső átm. u. állapotban ...	1291	Külmő csatorna (hossza ...)	142	Gépezetből ...	0,6 $\frac{d \cdot l}{D \cdot p}$ = 3380 »
» » belső átmérője (legnagyobb) ...	1183	Hajtó és kapcsolt kerekének vízának külső átmérője u. állapotban ...	1291	Beémlő csatorna (szélessége ...)	117		
» » lemezeinek vastagsága ...	13	Hajtó és kapcsolt kerekének vízának külső átmérője u. állapotban ...	1291	Külmő csatorna (szélessége ...)	142		
» » hossz tengelyének magassága a sínek felett ...	1756	Keretpár súlya (hajtó ...)	2213 kg	Külmő csatorna (szélessége ...)	117		
A kazánban lévő víz tart. 100% mennyiségű víz magasságánál	3240 dm ³	Keretpár súlya (kapcsolt ...)	1930 »	Gőzszabályozó szabad keresztmetszete ...	77'9 cm ²		
Gőztérforat ...	1030 »	Futó ...	1165 »	Dugattyúrúd átmérője ...	63		

A „JÁSZSÁGI” Helyi érdekű vasút (HÉV) vonalon II. rangú vasúti mozdonyokkal (két kapcsolt kerékpárú személy-, vegyes- és tehervonati mozdonyok) kezdődött el a vontatás.

KORABELI JÁRMŰVEK

Ilyen mozdonyok jártak
kezdetben az
Újszász–Jászapáti vonalon
Fotó: Sándor Antal

375,636 psz. mozdony Jászapátin.

Feltöltötte: Sándor Antal

Dátum: 1980.06.05

Forrás: <https://www.bahnbilder.de/bilder/375-636-jaszapati-050680--308556.jpg>

ÁLLOMÁSI ÉPÜLETÜNK

A volt forgalmi iroda. A névfelirat az eredeti tábla (Felsőszászberek) megcsonkításával készült.

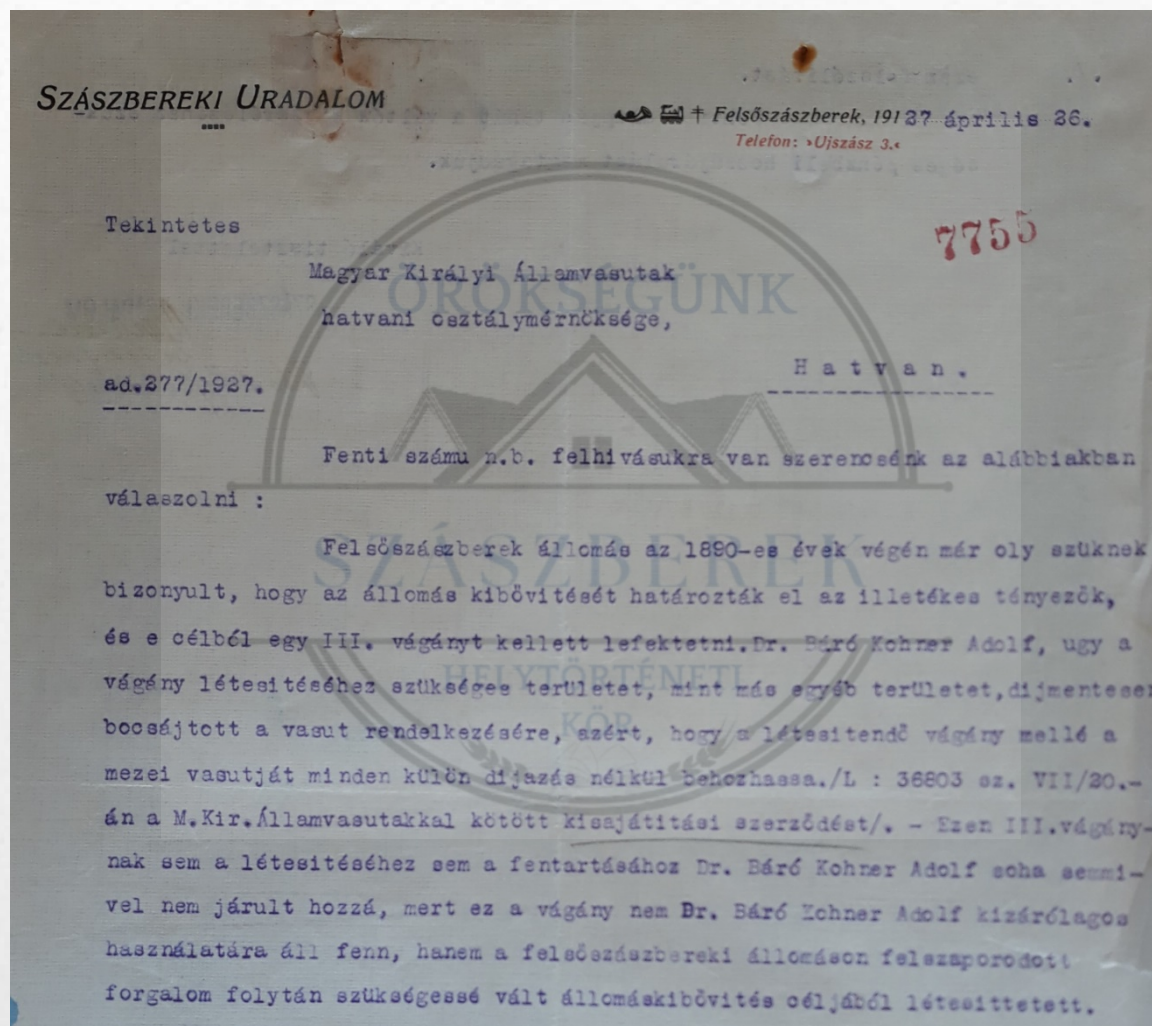
Az „Ö” betű kontúrja még most is kivehető.

Fotó: Sándor Antal Dátum: 2009.11.07

ÜZEMELTETÉS

Az állomás neve; az állomás üzletkörébe tartozó helységek, azoknak az állomástól való távolsága, az állomáshoz vezető utak minősége		Az állomás környékén levő nagyobb uradalmak		Az állomáson feladott főbb tömegárúk			Az állomásra érkező főbb tömegárúk			
				főbb rendeltetési helyei			megnevezése	átlagos évi mennyisége q-ban; állatok darab szerint	gyakoribb származási helyei	
				magyarországi	oszlák	egyéb külföldi				
				állomások						
				átl. évi mennyisége q-ban; állatok darab szerint						
Szászberek 2/1m				buza	25000	—	—	tengeri	700	Különböző bel-földi állomások.
Jász-Alsó-Szt-György 6*0				repeze	400	—	—	deszka és épületfa	8000	Szolnok.
Felső-Szászberek puszta 2*0				czukorrépa	30000	—	—	tűzifa	700	Pásztó.
Alsó-Szászberek puszta 5*0				répamag	100	—	—	szén	5200	Salgó-Tarján.
Szt.-Iván puszta 8*0				lenmag	200	—	—	kövek	15400	Pásztó.
Fokoru puszta 10*0				hízott sertés	2000	—	—	kőolaj	170	Budapest
jó karban tartott utak.				sovány sertés	2000	—	—	vas	500	Budapest, Diósgyőr.
				szarvasmarha (hízott)	—	300	—	sör	230	Kőbánya.
				hízott juh	—	1000	—	szeszes italok	110	Gyöngyös.
				gyapju	200	—	—	sertés	1980	Nagyvárad, Gyula, Feled.
				tojás	30	—	—	szarvasmarha	30	Gyula.
				nyers bőr	30	—	—	répaszelet	9800	Hatvan, Selyp.

URADALOM LEVELEZÉSE A MÁV-VAL

Forrás: MÁV Archívum

URADALOM LEVELEZÉSE A MÁV-VAL

A vágányt mindenkor használták más szállítók is, és maga a vasút is ezen tárolja vagonjait. Az itt éppen most folyó utépítéshez, a Szolnokmegyei Államépítészeti Hivatal címére érkező 700 vagon kőszállítmányt is ezen a III. vágányon tárolják, és rakják ki, sőt tavaly is ott raktak ki kavicsot.

Ezenkívül tisztelettel hivatkozom a 13476/1921 sz. a M. Kir. Államvasutak miskolci Üzletvezetőségével megkötött szerződésünkre, amelyben nyoma sincs annak, hogy a Miskolci Államvasutak Üzletvezetőség fenti számú felhatalmazásában foglalt kötelezettség Dr. Bárc Kohnert Adolfot terhelné.

A „JASZI” ÉS A KUTYAVASÚT KAPCSOLATA AZ ÁTSZELÉS

A megnövekedett árú szállítási igények miatt szükségessé vált, hogy a korábban üzemeltetett mezei vasút rácsatlakozzon a Szászberek állomás teherforgalmát szolgáló rakodóvágányokra. Ennek érdekében Dr. Kohner Adolf 1900-ban egy nyilatkozatot tett, hogy 860 négyszögöl földterületet ad át minden kárpótlásmentesen Szászberek állomás bővítésére. Feltétel, hogy az Újszász-Jászapáti helyiérdekű vasút részvénytársaság engedélyezze a mezei vasútnak a vasúttesten való átvezetését és az új vasúti vágány kialakítását a nagyvasúti pálya mellé.

Jelen nyilatkozatot oly megjegyzéssel írom alá, az
ebbefoglalt kötelezettségek engem csak az esetre köteleznek,
ha a szászbarki állomásnak Újszász felőli végén levő átjáró-
jánál egy mezei vasútnak a vasúttesten való átvezetése s az
új vasutvágány mellé fektetése részemre engedélyeztetik.

Kelt Szászberek 1900 évi június 6.

Előttünk

olvashatlan aláírások

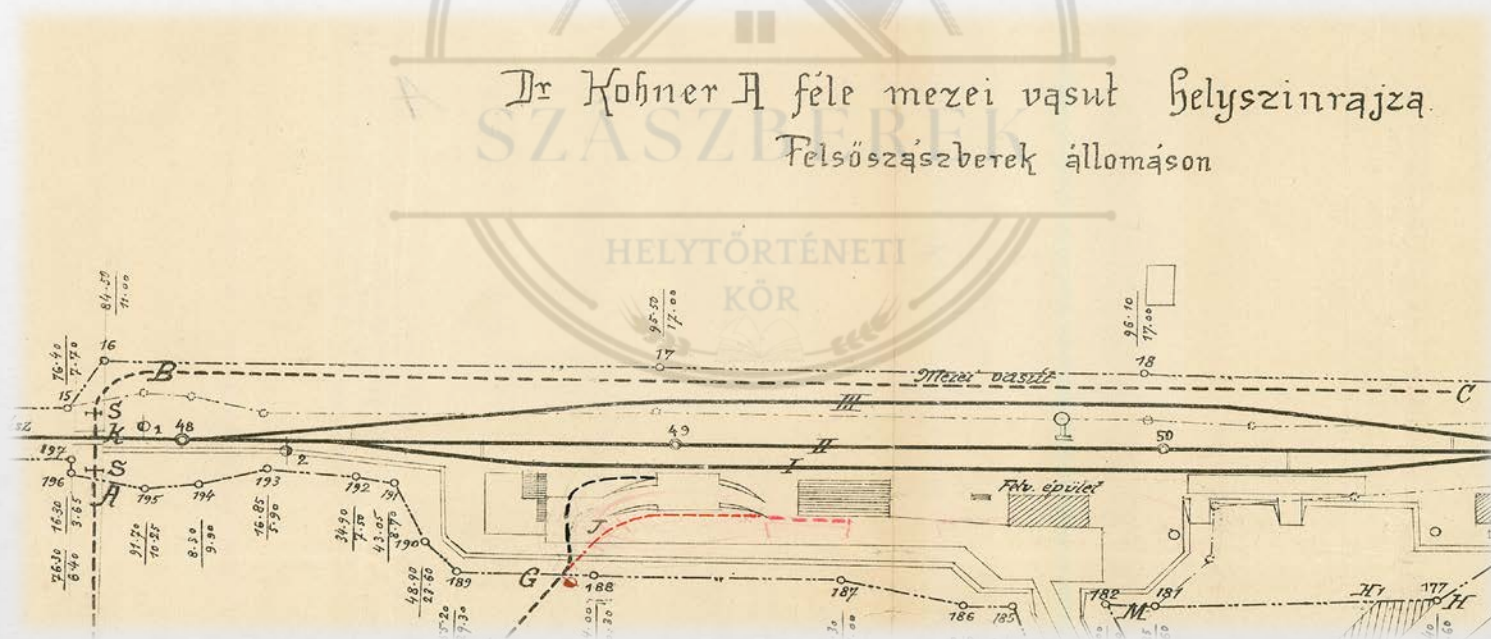
Dr. Kohner Adolf sk

„JASZI” ÉS A KUTYAVASÚT KAPCSOLATA ÚJ PÁLYASZAKASZ ÉPÍTÉSE

Hosszú évekig a terményeket a vasúti síneken át vitték mérlegelésre, ami rendkívül megterhelés volt a munkát végzők részéről. „A gabonás zsákokat 30-40 méterre az államvasúti síneken keresztül háton kell cipelni” írta az üggyel kapcsolatos levelében báró Dr. Kohner Adolf. A személyesen írt kérvényt, hogy a másik oldalra is építhessen kisvasúti pályát.

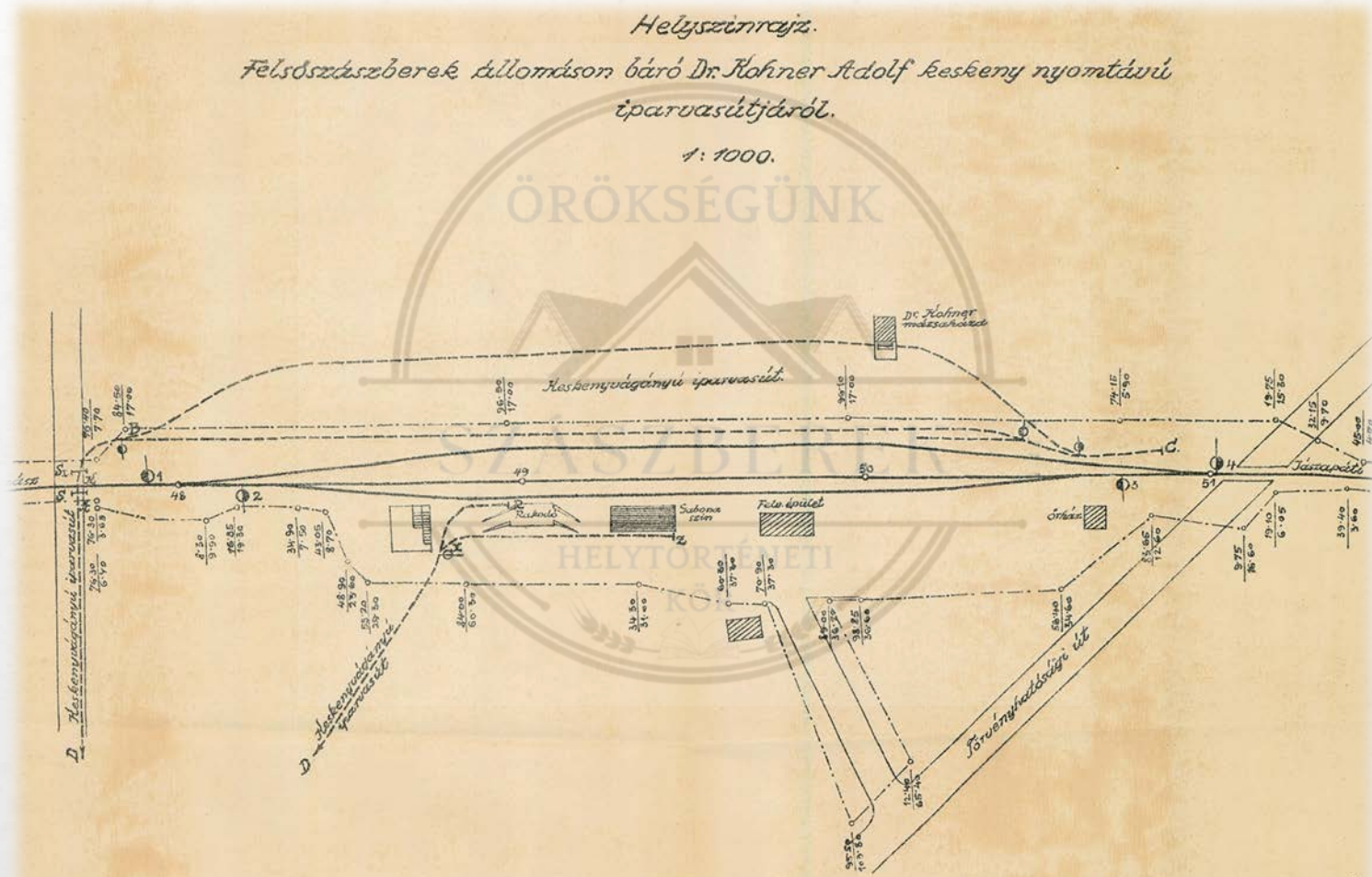
Az új pálya kialakítás helyszínrajza, 1917-ből.

Forrás: MÁV Archivum

Forrás: MÁV Archívum

A „JASZI” ÉS A KUTYAVASÚT KAPCSOLATA 1930

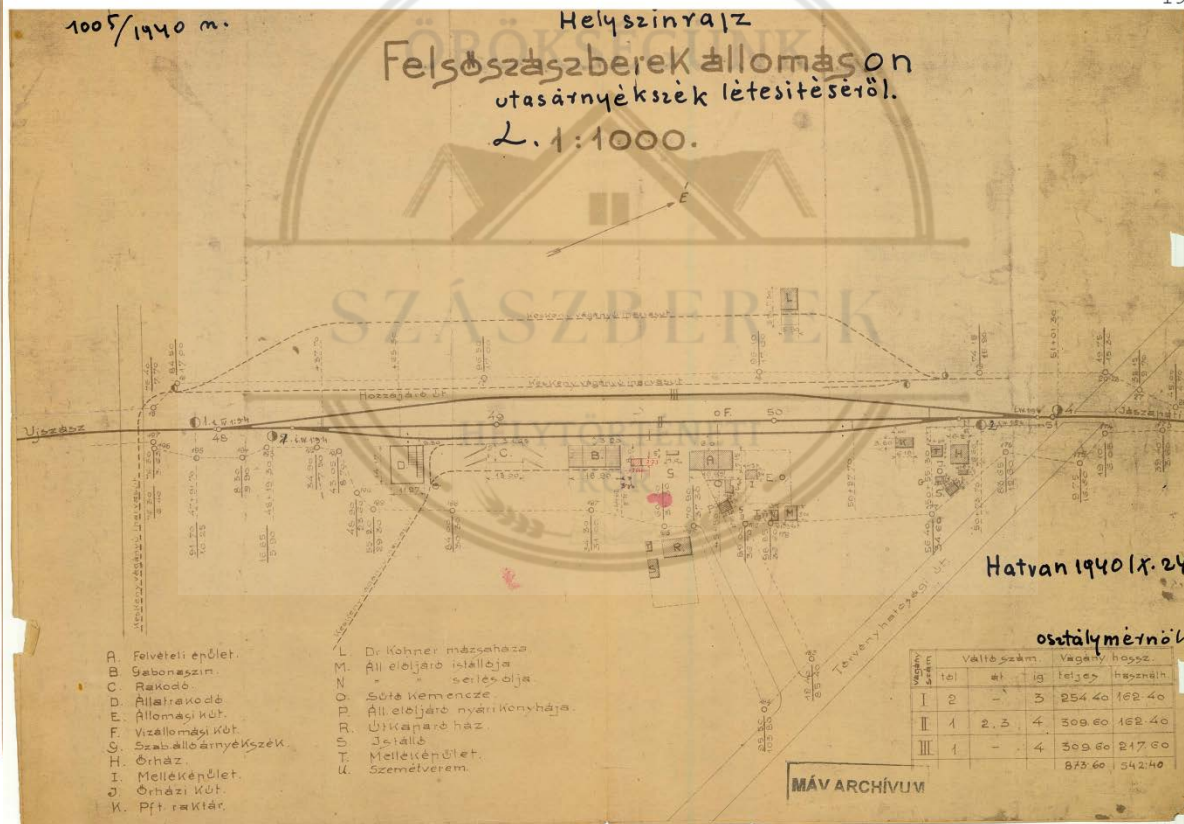
SZÁSZBEREKEI VASÚTÁLLOMÁS

1917
1920
1930
1940

1005/1940 m.

Helyszínrajz

Felsőszászberék állomáson
utasárnyszek létesítéséről.
L. 1:1000.

GAZDASÁGI VASÚT CSATLAKOZÁSA

A szászbereki uradalom évente 100-120 vagon gabonát szállított (1917-es forgalmi adat), melyet a kisvasúttal továbbítottak az aratás és cséplést követően a nagyvasútra.

Szászbereki uradalomam évente 100-120 vagon gabonát szállít el felsőszászberek állomásról mezei vasúton - a mit a színen levő vasúti mérleg kell mérlegelni. A jelenlegi mezei vasúti vá.

Báró Kohner György fotója- Bolvári György adománya

A. H. A. F. Tisztelt Uylébréztésignek

Meiskolcz

Tisztelttel kérem a Tisztelt Uylébréztésignek
szíveskedjek megengedni, hogy felsőszászbereki államára
1886. é. 14524 sz. engedéllyel bevezetett békonyvá-
18. 1911 18. 1716 gányu merri vasúttamból a gabona
színek mellett helyszíni azaz egy elágazó
vágányt építhessenek.

Szászbereki uradalomam bente 100-100
wagen gabonát szállít el felsőszászbereki államáról
merri vasúttal a mit a színek lert vasúti vasúti
kell meglegelni. A jelenlegi merri vasúti va-
gányok oly távol vannak a gabona színtől, hogy
a gabonás szakokat 50-60 méterre az államcsúti
színekhez közelebb kell építtetni. Hogy a mai
nehéz munkások mellett ez milyen nagy
segítség lesz azt a Tisztelt Uylébréztésig elött
hívebben fejtegetni szeretném.

Tekintve, hogy az idei gabona színtől
szokat már július közepén bevezetnem meg-
készen és azt az engedélyt lert merri va-
súti elágazó elágazó elágazó elágazó elágazó
telítéssel kérem, jente kérem mielőbbi la-
válódását.

Hívebbé tisztelttel

Károly A. Kohnert

Felsőszászberék 1917. június 15.

M. K. K. 1917. 19. 19.

ÚJSZÁSZ-VÁMOSGYÖRK VASÚTI ÖSSZEKÖTÉSE

Az Újszász-Jászapati Helyiérdekű Vasútvonal a kedvező üzemeltetési tapasztalatokat követően, a vasútvonal meghosszabbításra került 1911-ben Vámosgyörkig, rácsatlakozva a Budapest-Miskolc vasútvonalra. Az Újszász-Jászapati Helyiérdekű Vasút 1931. október 31-én vette át a MÁV.

A vasút felügyeletét Trianon előtt a MÁV Aradi Üzletvezetőség Szolnoki Forgalmi Főnökség látta el, majd a MÁV Miskolci üzletvezetőséghez került.

SZÁSZBEREKI ÁLLOMÁSFŐNÖKÖK

- Hermann János 1898-1909
- Richtere János 10910-1912
- Domonkos Albert 1913-1917
- Székely Gyula 1918-1925
- Teleki László 1926-1929
- Iván László 1930-
- Tivadar János
- Bakó Pál
- Nagy Elemér

SZÁSZBEREKI FOTÓK A VASÚTRÓL

SZÁSZBEREK

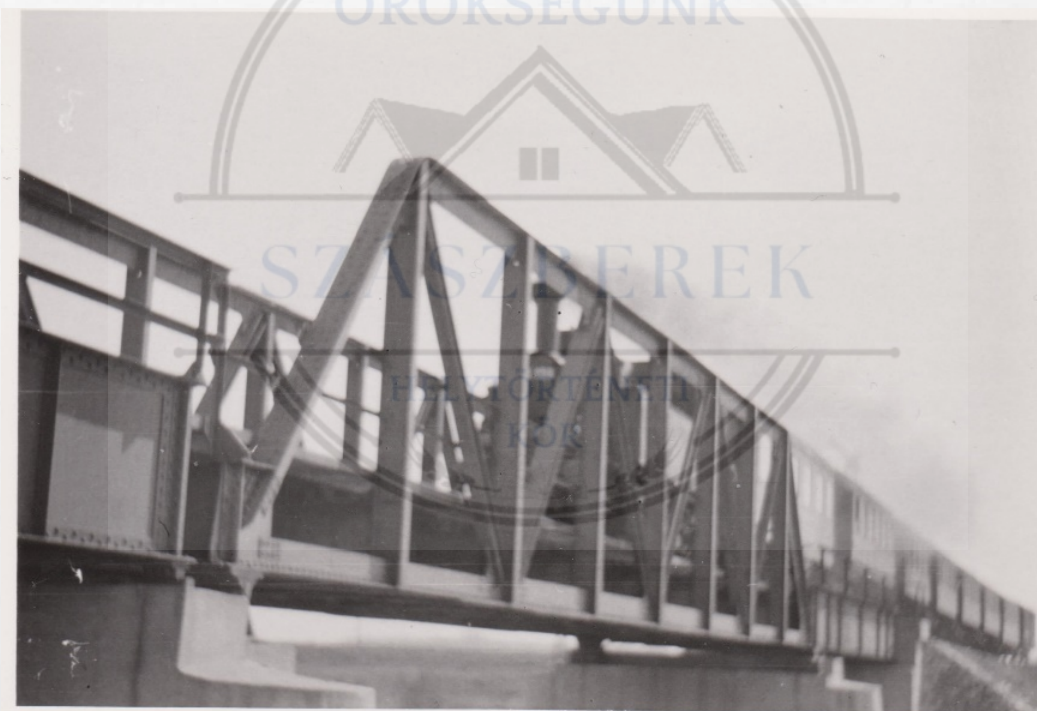
HELYTÖRTÉNETI
KÖR

**HAJTÁNYON AZ ÁLLOMÁSFŐNÖK
FELESÉGE, TIVADAR JÁNOSNÉ ÉS SZABÓ
KÁROLY
FÉNYKÉP: TIVADAR CSALÁD**

SZÁSZBEREKEI ZAGYVA VASÚTI HÍD

FOTÓ: BENE LÁSZLÓ

SZÁSZBEREKEI VASÚTÁLLOMÁS
FOTÓ: NAGY ELEMÉRNÉ
1994. MÁRCIUS

KORABELI JÁRMŰVEK

A MÁV **M43 sorozat** (iparvasutaknál A29) a MÁV részére szállított, nem villamosított pályákra szánt közepes terhelhetőségű dízel-hidraulikus mozdony sorozat. Beceneve „Kis-Dacia/Dácsia

JELENLEGI JÁRMŰVEK

MÁV-START **416 sorozat** (vagy **Bpmot**, korábban 6341 sorozat)
a MÁV által használt kétrészes dízelmotorvonat, más néven iker-motorkocsi.
Beceneve: „Uzsgyi”.

JELENLEGI JÁRMŰVEK

Bzmot sorozat a MÁV Csehszlovákiában a studenkai vagongyárban gyártott könnyű vasúti mellékvonali motorvonata, a vasúti mellékvonali közlekedés fő járműtípusa Magyarországon.

VICINÁLIS A JÁSZLADÁNYI ÁTJÁRÓBAN 2009-BEN

The logo is a circular emblem. At the top, it says 'ÖRÖKSÉGÜNK' in a light blue font. In the center is a stylized illustration of a mountain range with a house on a hill. Below the illustration, it says 'SZÁSZBERÉK' in a large, light blue font. At the bottom, it says 'HELYTÖRTÉNETI KÖR' in a smaller, light blue font.

**Köszönöm a megemlékezésen
résztevők megtisztelő figyelmét!**

Szarvák Zoltán

Örökségük Szászberék Helytörténeti Kör

ügyvivő